

[Udenrigsministeren]

afgifter med en rationeringsordning. Jeg forstod det ikke sådan, at vi skulle ind i et permanent rationeringssystem med mærker, ansøgninger, julerationer m. m., men at vi skulle klare en meget kortvarig situation. Jeg forstod også, at hr. Jens Møller nærrede tvivl om, hvorvidt der overhovedet var noget problem.

Jeg finder det meget betænkeligt, at den debat, vi fører, altså tilsyneladende for nogles vedkommende hviler på et meget spinkelt kendskab til indholdet af det reelle problem, for det problem, vi står over for, det er ikke kortvarigt. Det er heller ikke et begrænset, nationalt dansk problem. Det er tværtimod et internationalt problem, og det er et problem, hvis løsning vi ikke i øjeblikket kan se nogen ende på.

Fra 1975 til 1978, altså i perioden fra den første energikrise og indtil nu, har der tilsyneladende været en rimelig forsyning med olie og olieprodukter. En væsentlig del af baggrunden herfor har været følgende: dels er der i de fire år sket en stærk stigning i udvindingen i Nordsøen, dels er nogle af de amerikanske kilder i Alaska kommet i funktion, dels var der i 1975-76 en meget langsom stigning i efterspørgslen.

Det problem, vi i år er blevet stillet over for, er for det første, at stigningen i Nordsøudvindingen og i Alaska ikke fortsætter, af mange tekniske og handelsmæssige grunde, og for det andet, at den iranske produktion er reduceret med op imod 3 mill. tønder olie om dagen, hvilket formentlig svarer til 6-7 pct. af den samlede efterspørgsel i industrilandene.

Hvis vi går frem til 1980, vil forsyningssituationen blive dårligere end den, vi har i 1979, under forudsætning af bare en beskedent økonomisk vækst i industrilandene. For i 1980 må man forudsætte, at der ikke sker nogen forøgelse af produktionen i det mellemøstlige område. Derfor viser alle forudsigelser både fra Det internationale Energiaagentur, fra EF-Kommissionen og fra OECD, at den daglige mangel uden indgreb af en eller anden karakter fra nu af og frem til midten af 1980'erne vil vokse til op imod 4-5 mill. tønder olie pr. dag. Den eneste måde, hvorpå man i de vestlige industrilande kan løse dette problem, medmindre vi vil acceptere utrolig stærke prisstigninger i udenlandsk valuta, er derfor at foretage en be-

grænsning af deres eget forbrug og dermed fratage de olieproducerende lande uden for Europa et incitament til at forhøje deres priser helt eksorbitant.

Det er i øvrigt også forudsætningen for, at nogle af de mellemøstlige olieproducerende lande, der har en venlig holdning til industrilandene, vil være indstillet på at forøge deres produktion. Det er den oplysning, den information, vi har fået alle steder, hvor vi har spurgt i de sidste måneder: medmindre industrilandene i Europa og i Nordamerika er indstillet på selv at træffe de nødvendige foranstaltninger til at begrænse deres forbrug, kan vi forudse stærkt stigende mangel, en helt ukontrollabel prisudvikling i de kommende år, en udvikling, som vil sætte den økonomiske vækst i stå ikke bare hos os, men også i en lang række udviklingslande.

Dermed kommer vi jo til den anden konsekvens og det andet problem, vi står over for, det prismæssige problem og det valutari-ske problem. Med de stigninger, der har fundet sted indtil nu, hvor olieprisen i løbet af 6 måneder er steget fra 12 dollars 70 cent pr. tønde til nær ved 20 dollars, har den samlede omkostning for OECD-landene været, at ca. 60 mia dollars på årsbasis vandrer som en ekstra importudgift væk fra de industrialiserede lande til lande, som i en vis udstrækning ikke umiddelbart er i stand til at genanvende disse midler til import af industrielle produkter, maskineri osv.

Konsekvensen for udviklingslandene er endnu værre. Lande som Indien og Brasilien, som indtil for et par år siden kun skulle bruge omkring 10 pct. af deres samlede valuta-indtægter til energiimport, er i løbet af det sidste halve år kommet i den situation, at de skal bruge 40-45 pct. af deres samlede valuta-indtægter til at importere energi for.

Derfor er den internationale konsekvens af, at man ikke gør noget, hverken i dette land eller i noget som helst andet industriland, ikke bare, at den økonomiske vækst i industrilandene bliver meget beskedent eller går i stå og at vores arbejdsløshed forøges, men konsekvensen er også, at udviklingslandenes problemer vokser katastrofalt, og så har enhver interesse i og optagethed af, hvad der sker med udviklingsbistand og på UNCTAD-konferencer osv., overhovedet ikke nogen baggrund, for så er det et langt større problem, vi bliver stillet over for, end